

Семеренко Ж.М.

аспірантка,

Науковий керівник: Євтух М.Б.

доктор педагогічних наук, професор,

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

**МЕТОДИЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ
КОМПЕТЕНТНОСТІ З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ
У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ**

Трансформація освітнього змісту з технологій у закладах загальної середньої освіти впродовж останнього десятиліття зумовила нагальну потребу у перегляді змісту підготовки й майбутніх вчителів технологій. В сучасних умовах значна увага приділяється формуванню у майбутніх педагогів інформаційно-комунікаційної компетентності, а також оволодінню ними сучасних педагогічних

технологій. Чільне місце також посідає формування у студентів компетентностей з графічного дизайну, що є складовою предметної компетентності майбутнього вчителя технологій.

Саме графічна діяльність є невід'ємним етапом проектування, адже ескіз та технічний рисунок є засобом вираження очікуваного результату проектної діяльності та пропозиції щодо розв'язання творчого завдання [3]. Подальші етапи проектування (технічне креслення, розгортка тощо) також пов'язані із необхідністю володіння графічною компетентністю. Водночас, викладання графічного дизайну в рамках професійної підготовки майбутніх вчителів технологій пов'язане не лише із засвоєнням знань, умінь і досвіду застосування графічних знаків (точка, лінія, колір, тон, контур, текстура, масштаб тощо) на основі естетичних та функціональних критеріїв задля передачі певного повідомлення, а й використанням сучасного арсеналу інформаційно-технічного забезпечення [2]. Водночас навчання графічному дизайну студентів має на меті не лише сформувати методичний інструментарій для майбутньої педагогічної діяльності, а й стимулювати формування і розвиток у майбутніх вчителів технологій особистих якостей (вольові якості, здібності до аналізу та синтезу, образне узагальнення і абстрагування, фантазії та творчої уваги) та загальної дизайн-культури.

За результатами теоретичного аналізу проблеми та вивчення педагогічного досвіду викладання графічного дизайну було розроблено методичну модель формування компетентностей з графічного дизайну у процесі підготовки майбутніх вчителів технологій. Структурна модель відображена на рис. 1.

В основі формування компетентностей майбутніх вчителів трудового навчання з графічного дизайну покладені діяльнісний (визначає зв'язок змісту професійної педагогічної освіти і навчання з дизайн-діяльністю) та технологічний (передбачає формування сукупності способів взаємодії викладача і студентів, що гарантують отримання визначених результатів) підходи.

Для реалізації психолого-педагогічних основ формування компетентностей з графічного дизайну у майбутніх вчителів технологій передбачається формування сукупності педагогічних умов, зокрема:

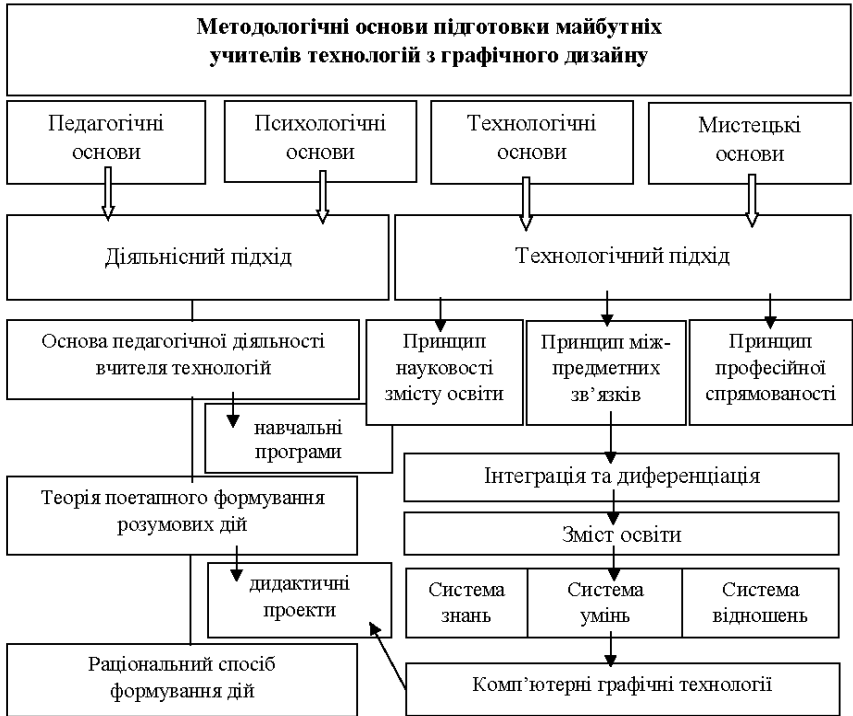

Рис. 1. Методична модель формування компетентності з графічного дизайну в майбутніх учителів технологій

– структурування та інтеграція змісту навчального матеріалу з різних навчальних дисциплін (креслення, технічний рисунок, комп'ютерна графіка та ін.);

– розробка навчальної програми з графічного дизайну для майбутніх вчителів технологій – «Графічний дизайн для вчителя технологій»;

– включення до освітнього процесу методики проектного навчання як сучасної педагогічної технології;

– розробка навчальних проєктів з графічного дизайну, метою виконання яких є формування у студентів навичок вибору раціональних способів формування дій;

– застосування комп'ютерних технологій як засобу реалізації графічних проєктів.

Причиною виокремлення комп'ютерних технологій як окремої складової методичної моделі стала їх важливість та багатоаспектність застосування у процесі формування компетентностей майбутніх вчителів з графічного дизайну. Застосування комп'ютерної графіки як засобу реалізації дизайн-проєктів дозволяє створювати тривимірні об'єкти та імітувати їхній рух у просторі, створювати зображення, які матимуть ефект максимального наближення його до людського сприйняття у реальності. За допомогою комп'ютерної графіки можна досягнути більшої ефективності проєктної діяльності, адже програмне забезпечення дозволяє розділити об'єкт на компоненти або зібрати його, виділити основні елементи, щоб продемонструвати різні аспекти об'єкту проєктування [1].

Таким чином, основними положеннями запропонованої моделі формування компетентностей з графічного дизайну у майбутніх вчителів технологій визначено: необхідність застосування науково-обґрунтованих підходів до підготовки майбутніх вчителів технологій з графічного дизайну із застосуванням сучасних педагогічних технологій (зокрема, проєктної технології); формування змісту дисципліни графічного дизайну має передбачати його вивчення як засобу візуальної комунікації; основою методики викладання дисципліни має стати діяльнісний та технологічний підходи; впровадження у методику викладання графічного дизайну теорії поетапного формування практичних, емоційних і розумових дій; підготовка майбутніх учителів технологій з графічного дизайну має реалізуватися через застосування принципів науковості змісту освіти, міжпредметних зв'язків та професійної спрямованості навчання; ключовим аспектом у змісті графічної дизайн-освіти майбутніх вчителів трудового навчання має стати застосування комп'ютерних засобів графічного дизайну.

Список використаних джерел:

1. Овчинникова Р. Ю. Графический дизайн в контексте визуальной культуры и новых технологий. Манускрипт. Тамбов : Грамота, 2019. Том 12. Вып. 5. С. 188–192.

2. Рукасова С., Полякова С. Вивчення основ дизайну як передумова отримання дизайн-освіти майбутніми вчителями технологій. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2013. № 8. Ч. 1. С. 147–152. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2013/8_1/visnuk_23.pdf

3. Титаренко В., Чернявський Т. Graphic design infuture labor education teacher's computer culture formation. *Українська професійна освіта*. 2020. № 8. URL: <http://ucrepnpu.pnpu.edu.ua/article/view/239454/237944>